

MRb
MJenV

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

nota

Aanbieding jaarverslagen 2022 Landelijk Bureau Bibob en
Kwaliteitscommissie Bibob

Datum
8 mei 2023

Ons kenmerk
4612241

1. Aanleiding

Jaarlijks ontvangt u een jaarverslag van zowel het Landelijk Bureau Bibob (hierna: LBB) als de Kwaliteitscommissie Bibob. Het LBB brengt in haar jaarverslag verslag uit van haar wettelijke taken om bestuursorganen voor te lichten over de implementatie en toepassing van de Wet Bibob en te adviseren over de mate van gevaar dat een beschikking, vastgoedtransactie of overheidsopdracht misbruikt wordt voor criminele doeleinden. De Kwaliteitscommissie Bibob deelt in haar jaarverslag de bevindingen van het steekproefsgewijs toetsen van de kwaliteit van de adviezen van het LBB en de wijze waarop deze tot stand zijn gekomen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd:

- Kennis te nemen van de inhoud van beide jaarverslagen 2022;
- Akkoord te gaan met verzending van de brief en de jaarverslagen aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

Jaarverslag LBB

- Het aantal uitgebrachte adviezen in 2022 is met 120 gedaald ten opzichte van het jaar 2021 als gevolg van een daling van het aantal adviesaanvragen met 205 ten opzichte van 2021.
- In 2022 heeft een verbetering plaatsgevonden van de doorlooptijden ten opzichte van 2021 en is daarmee weer op het niveau van 2020.
- Op 1 oktober 2022 is de gewijzigde Wet Bibob (tweede tranche) in werking getreden. Sinds die tijd is het Bibob-register - een online register waarin overheidsinstanties en het LBB gevaarsconclusies en meldingen van terugtrekkingen registreren - operationeel.
- In de periode van 1 oktober 2022 tot 31 december 2022 heeft het LBB in 2022 in totaal 732 informatieverzoeken ontvangen via het Bibob-register.
- De vraag naar voorlichting bij bestuursorganen door het LBB blijft - mede door de inwerkingtreding van de wetswijziging tweede tranche - onverminderd groot.

Jaarverslag Kwaliteitscommissie

- De Kwaliteitscommissie constateert dat ruimte is voor verbetering in de kwaliteit van de adviezen van het LBB.
- Een aantal aanbevelingen is van procedurele aard.

- Daarnaast doet de Kwaliteitscommissie de aanbeveling om keuzes die gedurende het adviestraject gemaakt worden – bijvoorbeeld om niet langer te wachten op nog ontbrekende informatie of bepaalde informatie niet mee te wegen bij de gevaarsbepaling - in het advies toe te lichten.
- Daarnaast adviseert de commissie om de indeling van het advies en de bijbehorende bijlagen te heroverwegen, zodat de hoofdlijn van de juridisch-inhoudelijke redenering van het advies en de daaruit volgende gevaarsconclusie uit het advies zelf blijken en voor een nadere onderbouwing en details van de redenering naar de bijlagen verwezen kan worden.
- Tot slot vraagt de Kwaliteitscommissie aandacht voor de gegevensverstrekking door informatieleveranciers van het LBB uit zowel binnen- als buitenland en de evaluatie van het proces met bestuursorganen.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
8 mei 2023

Ons kenmerk
4612241

4. Toelichting

Jaarverslag LBB

- Het LBB constateert een daling in het aantal uitgebrachte Bibob-adviezen (302 in 2022 tegenover 422 in 2021) en in het aantal Bibob-adviesaanvragen (262 in 2022 tegenover 467 in 2021). Bestuursorganen noemen als oorzaken voor deze daling de economische situatie, de krapte op de arbeidsmarkt, waardoor er een gebrek aan capaciteit is voor toepassing van de Wet Bibob en lokale omstandigheden, zoals het beëindigen van een gebiedsgerichte aanpak of gewijzigd Bibob-beleid. Mogelijk wordt hier ook het effect van de inwerkingtreding van de wetwijziging Bibob (1^e tranche) gezien, waarbij bestuursorganen meer bevoegdheden hebben gekregen om Bibob-onderzoeken zelfstandig – zonder tussenkomst van het LBB – af te doen.
- De daling van de aantallen is zichtbaar in de doorlooptijden: deze zijn verbeterd in 2022 (89,9% in 2022 tegenover 82% in 2021).
- Op 1 oktober 2022 is de wetwijziging Bibob (2e tranche) van kracht geworden. Bestuursorganen hebben meer bevoegdheden om onderling en met het LBB informatie uit te wisselen. Daarnaast is het begrip 'vastgoedtransactie' uitgebreid (o.a. met een kettingbeding), evenals het begrip 'overheidsopdracht' (met 'open house'-constructies). Het wordt – met de inwerkingtreding van de Omgevingswet - ook mogelijk om de Wet Bibob toe te passen op omgevingsplanactiviteiten.
- Op Rijksniveau is de Wet Toetreding zorgaanbieders (per 1-1-2022) in werking getreden, waarin expliciet is opgenomen dat de Wet Bibob kan worden ingezet. Dit heeft vooralsnog niet tot een toename in het aantal adviesaanvragen geleid.
- Het LBB monitort continu wat de impact is van ontwikkelingen op de aantallen en de doorlooptijden. Indien nodig wordt nagedacht over een oplossing. Met het LBB wordt daarom nauw contact onderhouden.

Jaarverslag Kwaliteitscommissie Bibob

- De Kwaliteitscommissie constateert dat ruimte is voor verbetering in de kwaliteit van de adviezen. Deze constatering volgt uit het kwantitatief weergegeven van de bevindingen - dat in 2022 voor het eerst is gebeurd – waarbij in meer dan de helft van de adviezen (55%) opmerkingen zijn gemaakt of vraagtekens zijn geplaatst van procedurele en/of inhoudelijke aard.
- Een aantal aanbevelingen is van procedurele aard en zien op het contact tussen het LBB en bestuursorganen over het verloop van het proces en uitleg over de termijnen waarbinnen adviesaanvragen afgehandeld worden.

- Een tweetal aanbevelingen is van inhoudelijke aard:
 1. Allereerst adviseert de kwaliteitscommissie het LBB om keuzes die gedurende het adviestraject gemaakt worden – bijvoorbeeld om niet langer te wachten op nog ontbrekende informatie of bepaalde informatie niet mee te wegen bij de gevaarsbepaling – in het advies toe te lichten.
 2. Daarnaast doet de commissie de aanbeveling om de indeling van het advies en de bijbehorende bijlagen te heroverwegen, zodat de hoofdlijn van de juridisch-inhoudelijke redenering van het advies en de daaruit volgende gevaarsconclusie uit het advies zelf blijken en voor een nadere onderbouwing en details van de redenering naar de bijlagen verwezen kan worden.
- Tot slot gaat de Kwaliteitscommissie in op de gegevensverstrekking door organisaties die als informatieleverancier voor het LBB optreden en door buitenlandse autoriteiten en de evaluatie met bestuursorganen. Beide aspecten zijn al onderdeel van het adviesproces van het LBB, maar vragen de komende periode om meer aandacht.
- Het LBB herkent zich in de verbeterpunten van de Kwaliteitscommissie; op dit moment gaat het LBB na op welke wijze zowel de procedurele als inhoudelijke verbeterpunten overgenomen zullen worden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
8 mei 2023

Ons kenmerk
4612241

Afstemming

Zowel deze nota als de bijbehorende Kamerbrief zijn afgestemd met Justis/LBB en DEA.

5. Informatie die zich niet leent voor openbaar

De persoonsgegevens van ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.